Latvijas vides aizsardzības fonds

www.bef.lv

Latvijas iedzīvotāju attieksme un informētība par īpaši bīstamajām ķīmiskajām vielām izstrādājumos

Patērētāju aptaujas rezultāti

13.04.2022.

Līga Pakalna,
Baltijas Vides Forums

Projekts “Augsta riska ķīmiskās vielas izstrādājumos Latvijā” (Nr.1-08/183/2020).

Prezentācijas saturs

1. Pētījuma apraksts un respondentu profils
2. Galveno rezultātu kopsavilkums
3. Rezultāti
4. Sabiedriskā doma Eiropas Savienībā (Eirobarometrs 96 rezultāti)

1. Pētījuma apraksts

- Pēc Baltijas Vides Foruma pasūtījuma SIA "TNS Latvija" – KANTAR 2022. gada 25. un 26 janvārī veica sabiedrisko aptauju.
- Aptaujas mērķis - veikt nacionāli reprezentatīvu sabiedriskās domas aptauju, lai novērtētu sabiedrības informētību, ieinteresētību un gatavību iesaistīties aktivitātes, kas saistītas ar iedzīvotāju attieksmi un informētību par īpaši bīstamajām ķīmiskajām vielām izstrādājumos.
- Latvijas iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 75 gadiem.
- 1000 respondenti, izlase nacionāli reprezentatīva mērķa grupai.
- Tiešsaistes intervijas internetā (*Computer Assisted Web Interviews*)
- Vidējais interviju garums bija 6,8 minūtes.

Aptauja veikta projektā "Augsta riska ķīmiskās vielas izstrādājumos Latvijā" (Nr.1-08/183/2020).

Baltic Environmental Forum BEF LATVIA

KANTAR

1. Respondentu profils

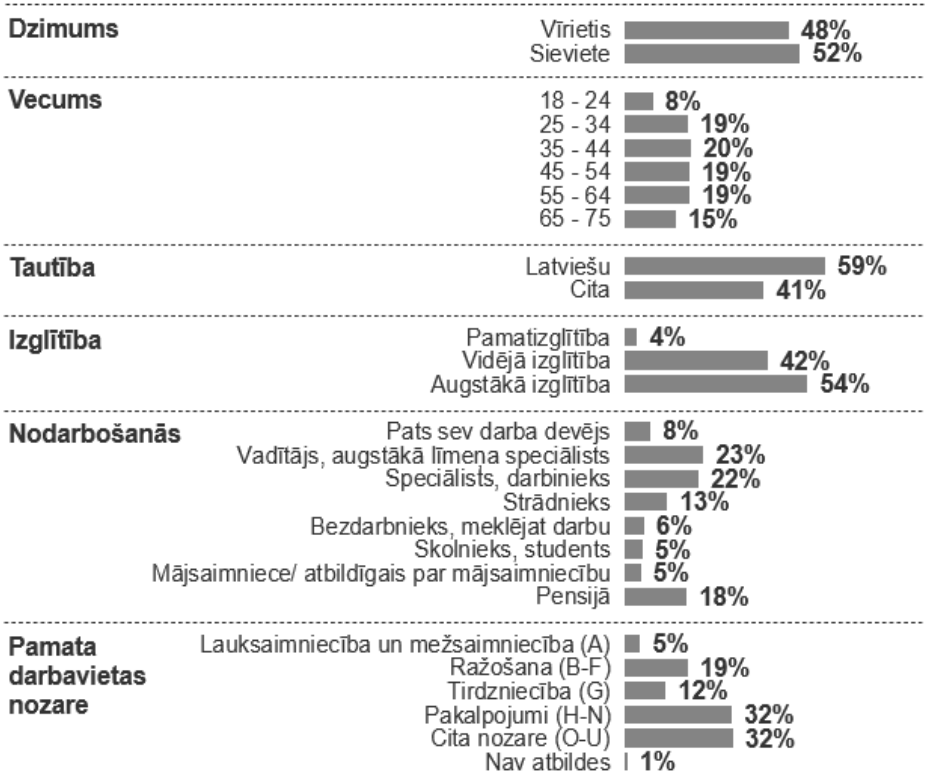

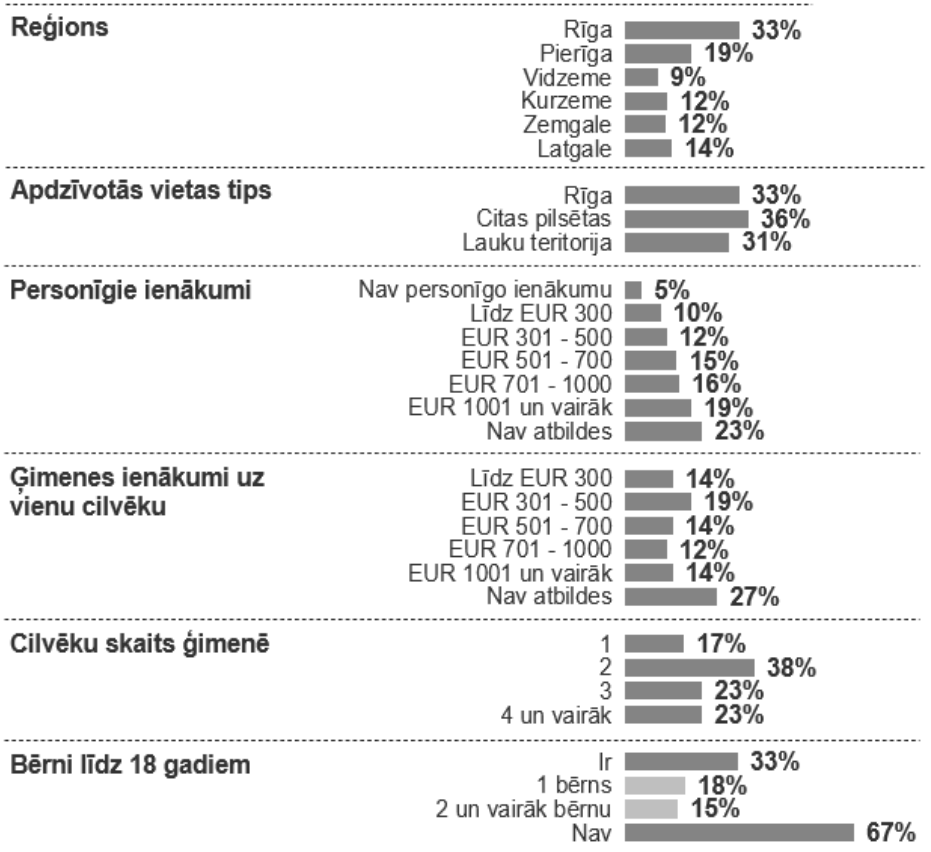

Bāze: Visi respondenti, n=1000

2. Galveno rezultātu kopsavilkums (I)

- Latvijas iedzīvotāju vecumā no 18 līdz 75 gadiem **interese par bīstamo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un veselību ir salīdzinoši augsta: 9% interesējas regulāri, 43% interesējas nedaudz/ šad un tad**, bet 27% atzīst, ka interesējas tikai tad, kad parādās kāda nacionāla/ globāla mēroga aktualitāte. Par bīstamo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un veselību intereses nav 17% Latvijas iedzīvotāju. To iedzīvotāju vidū, kas interesējas par bīstamo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un veselību, salīdzinoši biežāk ir gados vecāki iedzīvotāji (55-75 g.v.), pensionāri, kā arī ļaudis ar augstāko izglītību.
- **Satraukums par bīstamu ķīmisku vielu klātbūtni ikdienā lietojamās precēs Latvijas iedzīvotāju vidū ir augsts. Ļoti satraukti vai satraukti Latvijas iedzīvotāji galvenokārt ir par bīstamu ķīmisku vielu klātbūtni gultasveļā (65%), virtuves piederumos (64%), rotaļlietās (63%) un apģērbā (62%).** Sievietes kopumā ir vairāk norūpējušās par bīstamu ķīmisku vielu klātbūtni ikdienā lietojamās precēs. Viņas salīdzinoši biežāk nekā vīriešus ļoti satrauc vai satrauc bīstamu ķīmisku vielu klātbūtne šādās ikdienā lietojamās precēs: rotaļlietas, apģērbs, mājas tekstilizstrādājumi, elektronika, rotaslietas.
- **Liela daļa Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka ir ne pārāk labi informēta vai vispār nav informēta par bīstamo ķīmisko vielu klātbūtni dažādos produktos**. Ne pārāk labi informēti vai neinformēti Latvijas iedzīvotāji ir par bīstamo ķīmisko vielu klātbūtni šādos produktos: **rotaslietas (73% iedzīvotāju uzskata sevi par ne pārāk labi informētiem vai neinformētiem), mēbeles (69%), mājas tekstilizstrādājumi (67%), gultasveļa (67%)**. Mazāk nekā viena trešdaļa Latvijas iedzīvotāju uzskata sevi par labi informētiem vai drīzāk informētiem attiecībā uz bīstamo ķīmisko vielu klātbūtni dažādos produktos. Augstāka informētība ir par bīstamo ķīmisko vielu klātbūtni šādos produktos: rotaļlietas (30% iedzīvotāju uzskata sevi par labi vai drīzāk labi informētiem), elektronika (30%), apģērbs (29%), virtuves piederumi (29%).

Baltic Environmental Forum
BEF
LATVIA

2. Galveno rezultātu kopsavilkums (II)

- **Informācija par bīstamo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un veselību galvenokārt tiek iegūta no medijiem un interneta portāliem**. **Aptuveni puse Latvijas iedzīvotāju informāciju par bīstamo ķīmisko vielu ietekmēm uz vidi un veselību iegūst no medijiem (par ietekmi uz vidi – 47%, par ietekmi uz veselību – 46%)**. Nākamie populārākie informācijas ieguves kanāli ir **interneta portāli** (attiecīgi 36% un 37%) un **sociālie mediji** (attiecīgi 23% un 25%).
- **Aptuveni puse Latvijas iedzīvotāju skatās un interesējas par sastāvu un produktu marķējumu apģērbam (55%) un gultasveļai (51%).** Nākamās patēriņa preču grupas, par kuru sastāvu un produktu marķējumu interesējas iedzīvotāji, ir: mājas tekstila izstrādājumi (43%), virtuves piederumi (42%) un rotaļlietas (40%). Salīdzinoši zemāka interese par sastāvu un produktu marķējumu ir šādām preču grupām: elektronika (30%), rotaslietas (27%) un mēbeles (26%). Sievietes salīdzinoši biežāk nekā vīrieši interesējas par sastāvu un produktu marķējumu šādām ikdienas patēriņa preču grupām: apģērbs, gultasveļa, rotaļlietas un rotaslietas.

Baltic Environmental Forum BEF LATVIA

2. Galveno rezultātu kopsavilkums (III)

- Salīdzinoši neliels skaits – vien **6% Latvijas iedzīvotāju – ir pieprasījuši informāciju tirgotājiem vai ražotājiem par bīstamajām ķīmiskajām vielām precēs**. Turklāt **trešā daļa iedzīvotāju, kas ir pieprasījuši informāciju tirgotājiem vai ražotājiem par bīstamajām ķīmiskajām vielām precēs, nav saņēmuši atbildi**. Trešā daļa (36%) nav pieprasījuši informāciju tirgotājiem vai ražotājiem par bīstamajām ķīmiskajām vielām precēs, jo viņiem nav skaidrs, kā šādu informāciju iegūt; 37% nav zinājuši, ka viņiem ir šādas tiesības pieprasīt informāciju, bet piektā daļa atzīst, ka tas viņiem nav svarīgi un neinteresē (21%).
- Aptuveni 2/5 jeb **43% Latvijas iedzīvotāju meklētu alternatīvu, ja uzzinātu, ka plānotais pirkums satur bīstamās ķīmiskās vielas**. Piektā daļa **(19%) apgalvo, ka nekad nepirktu preci, kas satur šādas vielas**, savukārt 11% atzīst, ka lēmums iegādāties preci, kas satur bīstamās ķīmiskās vielas, ir atkarīgs no preces veida.
- **Vairākums Latvijas iedzīvotāju (85%) noteikti vai drīzāk gribētu pārbaudīt bīstamo ķīmisko vielu klātbūtni, pieprasot informāciju tirgotājam vai ražotājam, par precēm, kuras nonāk kontaktā ar pārtiku** (piemēram, ūdens pudeles, virtuves piederumi, ēdiena uzglabāšanas kārbas utt.). Tāpat **augsta interese** par bīstamo ķīmisko vielu klātbūtni ir attiecībā uz šādiem produktiem: **gultasveļa, apģērbs, zīdaiņu preces, mājas tekstilizstrādājumi un rotaļlietas**.

Baltic Environmental Forum BEF LATVIA

2. Galveno rezultātu kopsavilkums (IV)

- **Vairums Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka pieejama informācija par to, ka precēs (piemēram, gultasveļa, virtuves piederumi, apģērbs u.c.) var atrasties bīstamas ķīmiskās vielas, galvenokārt būtu jānodrošina preces ražotājam**. Savukārt **aptuveni piektā daļa pauž viedokli, ka šī funkcija būtu jāuzņemas preces tirgotājam**. Salīdzinoši pavisam neliela daļa Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka šāda informācija pircējam būtu jāmeklē pašam. Sievietes salīdzinoši biežāk uzskata, ka galvenokārt patērētājiem šāda informācija (precēs var atrasties bīstamas ķīmiskās vielas) ir jāsaņem no preces ražotāja, savukārt vīrieši uzskata, ka atbildīgajam par patērētāju informēšanu šajā gadījumā galvenokārt ir jābūt preces tirgotājam.
- Situācijā, kad rodas aizdomas, ka prece varētu saturēt bīstamas ķīmiskās vielas, Latvijas iedzīvotāji **meklētu informāciju par līdzīgām precēm (44%)**, kā arī **konsultētos ar pārdevēju vai ražotāju (41%)**.
- **Ja tirdzniecības vietā būtu nodrošināta informācija, ka prece nesatur bīstamas ķīmiskas vielas, bet tas sadārdzinātu produktu – iedzīvotāju attieksme ir neviennozīmīga.** 37% Latvijas iedzīvotāju noteikti vai drīzāk ir gatavi maksāt vairāk par preci, ja tirdzniecības vietā būtu nodrošināta informācija, ka tā nesatur bīstamas ķīmiskās vielas. Savukārt 35% ir pretējās domās, un drīzāk vai noteikti nav gatavi maksāt vairāk par preci šādas informācijas dēļ. Salīdzinoši biežāk ir gatavi maksāt vairāk tie iedzīvotāji, kuri regulāri interesējas par bīstamo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un veselību, savukārt nav gatavi maksāt vairāk tie, kuri par šo tematu neinteresējas.

Baltic Environmental Forum
BEF
LATVIA

3. Interese par bīstamo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un veselību – augsta

- Latvijas iedzīvotāju vecumā no 18 līdz 75 gadiem **interese par bīstamo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un veselību ir salīdzinoši augsta**: 9% interesējas regulāri, 43% interesējas nedaudz/ šad un tad, bet 27% atzīst, ka interesējas tikai tad, kad parādās kāda nacionāla/ globāla mēroga aktualitāte.
- Par bīstamo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un veselību intereses nav 17% Latvijas iedzīvotāju.

- To iedzīvotāju vidū, kas **interesējas** par bīstamo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un veselību, salīdzinoši biežāk ir gados vecāki iedzīvotāji (55-75 g.v.), pensionāri, kā arī ļaudis ar augstāko izglītību.
- **Intereses** par bīstamo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un veselību salīdzinoši biežāk **nav**: 25-44 g.v., tirdzniecības nozarē (NACE G) strādājošajiem, kā arī tiem, kuru ģimenē ir 4 un vairāk cilvēki.

Q1. Vai Jūs interesējaties par bīstamo ķīmisko vielu ietekmēm uz vidi un veselību?

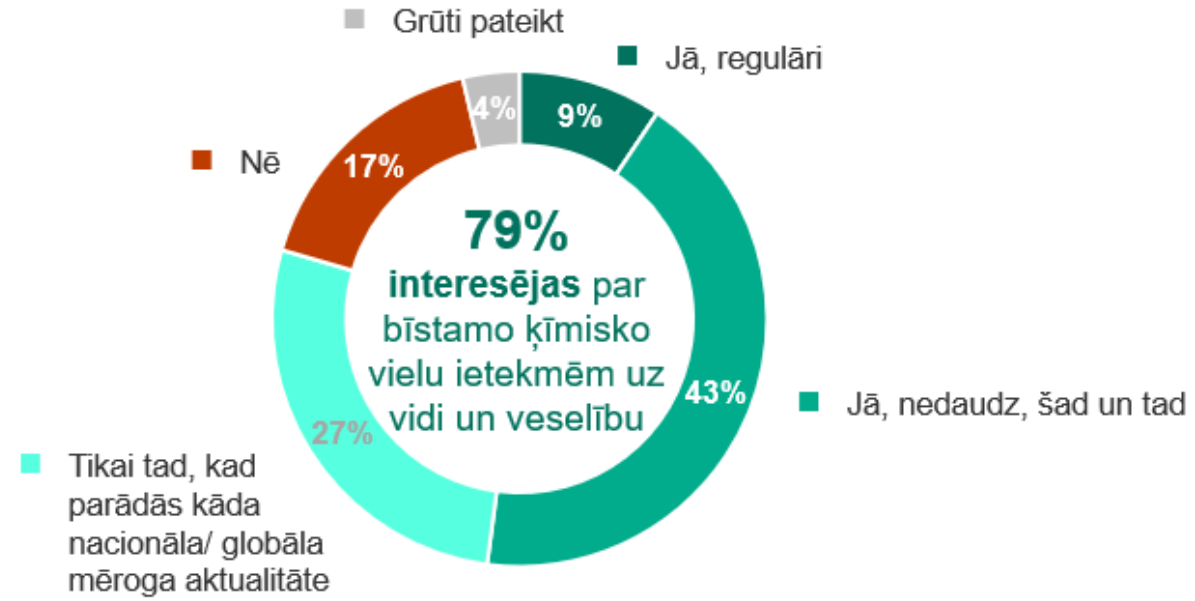

Bāze: Visi respondenti, n=1000

Baltic Environmental Forum BEF LATVIA

3. Satraukums par bīstamu ķīmisku vielu klātbūtni ikdienā lietojamās precēs – augsts

www.bef.lv

- **Ļoti satraukti vai satraukti** Latvijas iedzīvotāji galvenokārt ir par bīstamu ķīmisku vielu klātbūtni **gultasveļā (65%), virtuves piederumos (64%), rotaļlietās (63%) un apģērbā (62%)**.
- **Sievietes kopumā ir vairāk norūpējušās par bīstamu ķīmisku vielu klātbūtni ikdienā lietojamās precēs**. Viņas salīdzinoši biežāk nekā vīriešus ļoti satrauc vai satrauc bīstamu ķīmisku vielu klātbūtne šādās ikdienā lietojamās precēs: rotaļlietas, apģērbs, mājas tekstilizstrādājumi, elektronika, rotaslietas.
- Savukārt gados jaunus iedzīvotājus (18-24 g.v.) salīdzinoši biežāk ne pārāk satrauc vai nesatrauc bīstamu ķīmisku vielu klātbūtne šādās ikdienā lietojamās precēs: apģērbs, rotaļlietas, virtuves piederumi, mēbeles, mājas tekstilizstrādājumi, gultasveļa.
- Salīdzinoši biežāk savu satraukumu par bīstamu ķīmisku vielu klātbūtni ikdienā lietojamās precēs pauž ļaudis, kuri regulāri vai nedaudz/ šad un tad interesējas par bīstamo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un veselību.

Q2. Vai Jūs satrauc bīstamu ķīmisku vielu klātbūtne ikdienā lietojamās precēs, piemēram, apģērbs, rotaļlietas, elektronika, virtuves piederumi, mēbeles, rotaslietas, mājas tekstilizstrādājumi (piemēram, paklāji, spilveni, aizkari, dvieļi), gultasveļa?
%

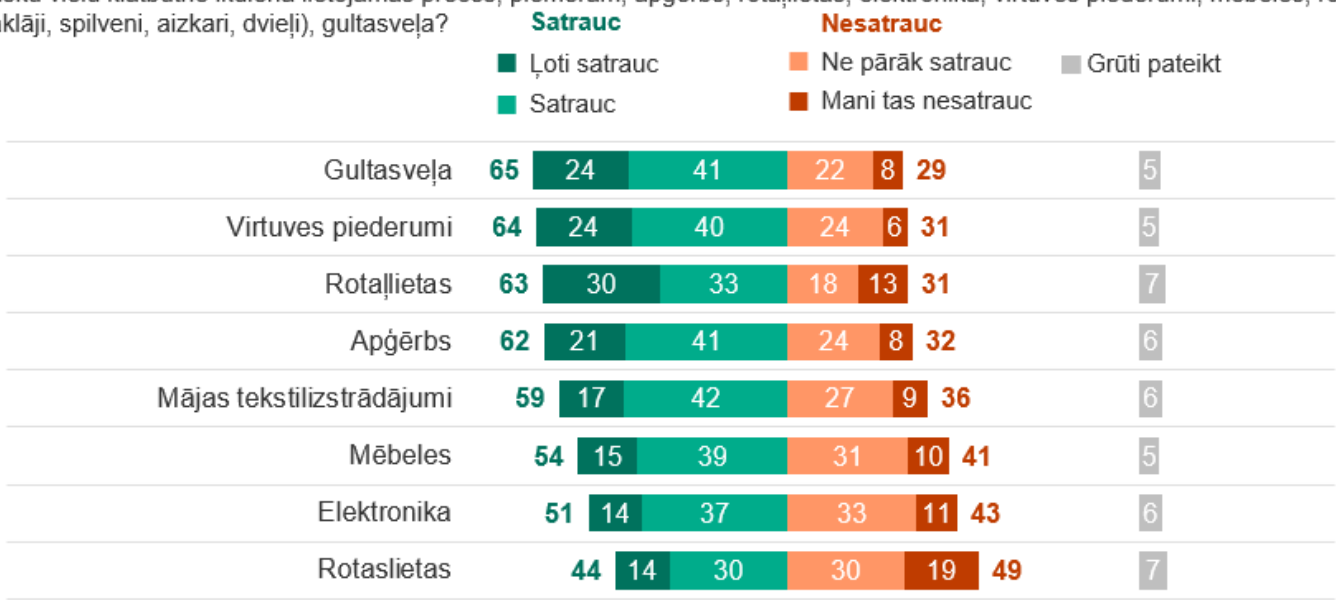

Bāze: Visi respondenti, n=1000

3. Informētība par bīstamo ķīmisko vielu klātbūtni produktos – zema

www.bef.lv

- **Liela daļa Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka ir ne pārāk labi informēti vai vispār nav informēti par bīstamo ķīmisko vielu klātbūtni dažādos produktos**. Ne pārāk labi informēti vai neinformēti Latvijas iedzīvotāji ir par bīstamo ķīmisko vielu klātbūtni šādos produktos: **rotaslietas (73% iedzīvotāju uzskata sevi par ne pārāk labi informētiem vai neinformētiem), mēbeles (69%), mājas tekstilizstrādājumi (67%), gultasveļa (67%)**.
- Mazāk nekā viena trešdaļa Latvijas iedzīvotāju uzskata sevi par labi informētiem vai drīzāk informētiem attiecībā uz bīstamo ķīmisko vielu klātbūtni dažādos produktos. Augstāka informētība ir par bīstamo ķīmisko vielu klātbūtni šādos produktos: rotaļlietas (30% iedzīvotāju uzskata sevi par labi vai drīzāk labi informētiem), elektronika (30%), apģērbs (29%), virtuves piederumi (29%).
- Sevi par informētiem salīdzinoši biežāk uzskata iedzīvotāji, kuri regulāri vai nedaudz/ šad un tad interesējas par bīstamo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un veselību.

Q3. Cik informēts/-a Jūs esat par bīstamo ķīmisko vielu klātbūtni produktos?
%

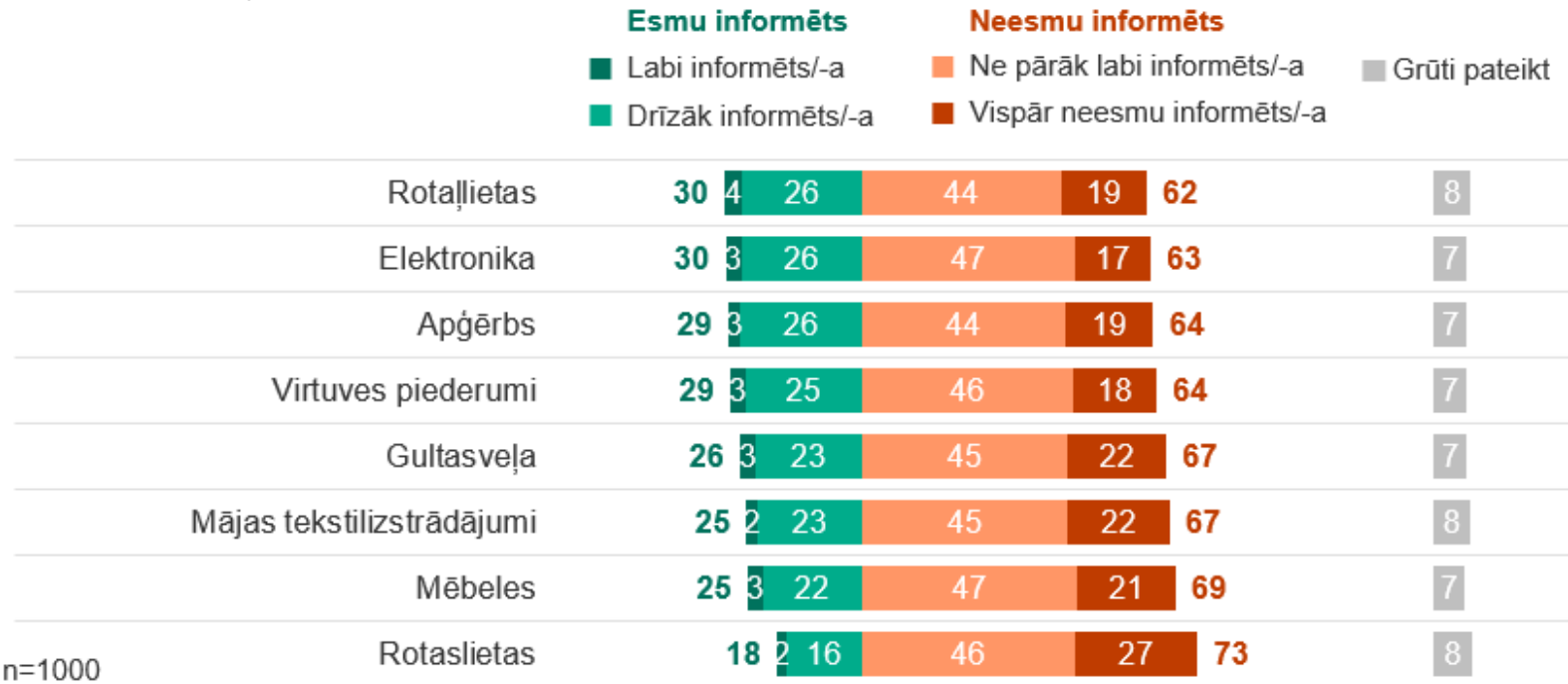

Bāze: Visi respondenti, n=1000

3. Informācija par bīstamo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un veselību galvenokārt tiek iegūta no medijiem un interneta portāliem

www.bef.lv

- **Aptuveni puse Latvijas iedzīvotāju informāciju par bīstamo ķīmisko vielu ietekmēm uz vidi un veselību iegūst no medijiem (par ietekmi uz vidi – 47%, par ietekmi uz veselību – 46%)**. Nākamie populārākie informācijas ieguves kanāli ir **interneta portāli** (attiecīgi 36% un 37%) un **sociālie mediji** (attiecīgi 23% un 25%).
- 18-24 g.v. šo informāciju salīdzinoši biežāk iegūst mācību iestādē.
- Tie, kuri regulāri interesējas par bīstamo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un veselību, salīdzinoši biežāk informāciju iegūst arī no tirgotājiem/ ražotājiem, darbā/ profesionālajā vidē, kā arī no nevalstiskajām organizācijām (NVO).

Q4. Kur Jūs iegūstat informāciju par bīstamo ķīmisko vielu ietekmēm uz vidi un veselību?
%

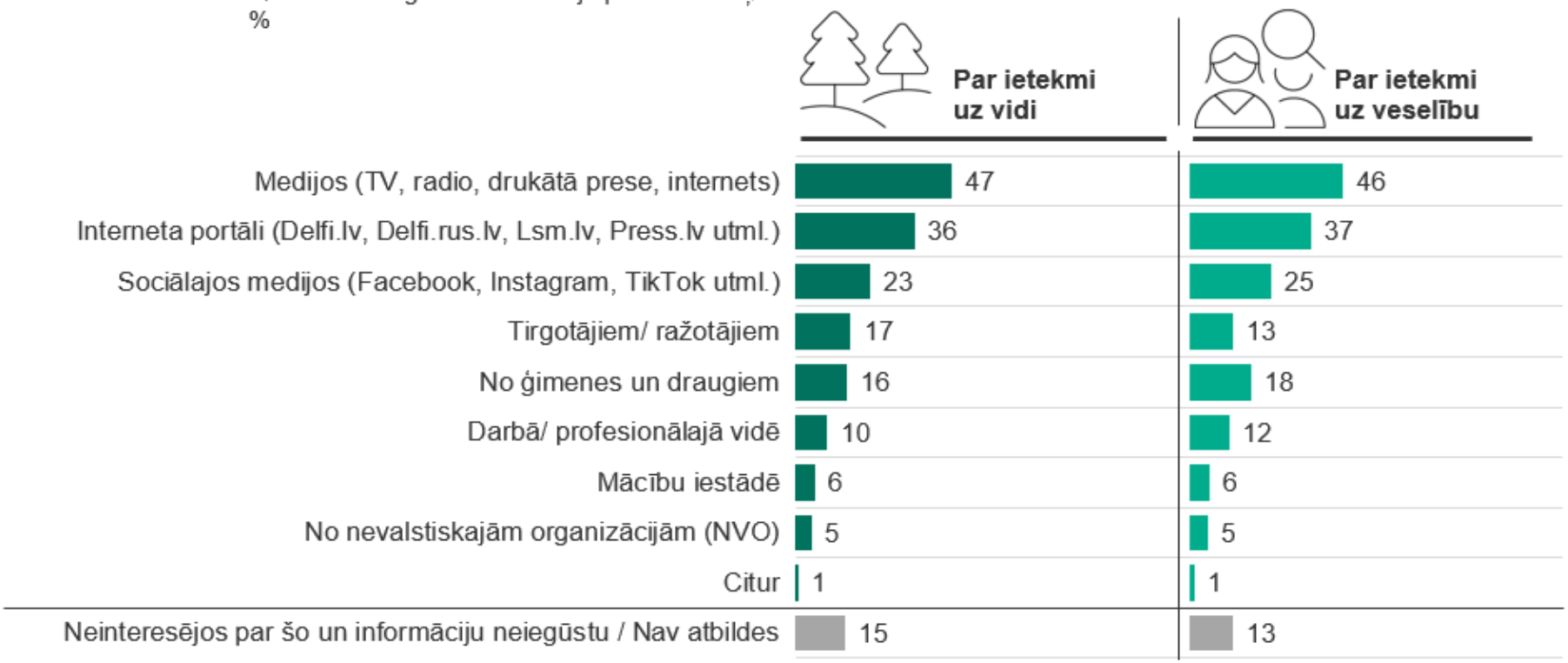

Bāze: Visi respondenti, n=1000

3. Skatās un interesējas par sastāvu un produktu marķējumu – galvenokārt apģērbam un gultasveļai

www.bef.lv

- **Aptuveni puse Latvijas iedzīvotāju skatās un interesējas par sastāvu un produktu marķējumu apģērbam (55%) un gultasveļai (51%).** Nākamās patēriņa preču grupas, par kuru sastāvu un produktu marķējumu interesējas iedzīvotāji, ir: mājas tekstila izstrādājumi (43%), virtuves piederumi (42%) un rotaļlietas (40%). Salīdzinoši zemāka interese par sastāvu un produktu marķējumu ir šādām preču grupām: elektronika (30%), rotaslietas (27%) un mēbeles (26%).
- Sievietes salīdzinoši biežāk nekā vīrieši interesējas par sastāvu un produktu marķējumu šādām ikdienas patēriņa preču grupām: apģērbs, gultasveļa, rotaļlietas un rotaslietas.
- Tie, kuri regulāri interesējas par bīstamo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un veselību, salīdzinoši biežāk skatās un interesējas par sastāvu un produktu marķējumu dažādām ikdienas patēriņa preču grupām.

Q5. Vai Jūs skatāties un interesējaties par sastāvu un produktu marķējumu šādām ikdienas patēriņa preču grupām?
%

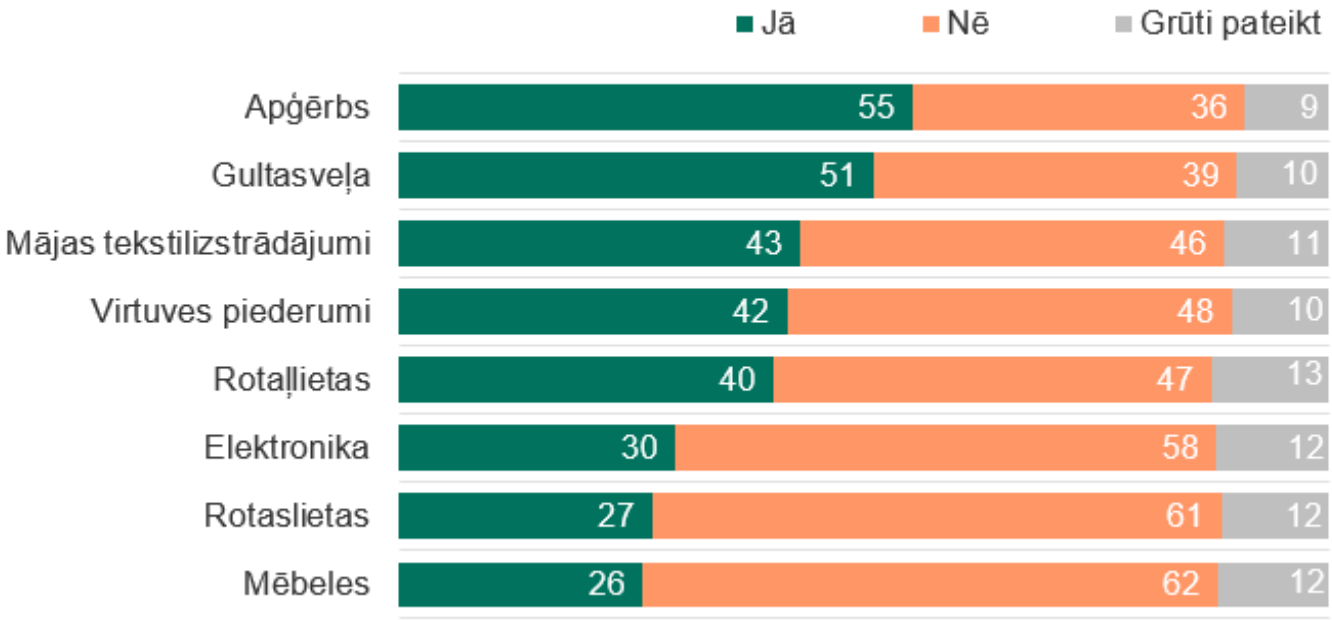

Bāze: Visi respondenti, n=1000

3. Pieprasījuši informāciju tirgotājiem vai ražotājiem par bīstamajām ķīmiskajām vielām precēs – vien 6% Latvijas iedzīvotāju

www.bef.lv

- Salīdzinoši neliels skaits – vien 6% Latvijas iedzīvotāju – ir pieprasījuši informāciju tirgotājiem vai ražotājiem par bīstamajām ķīmiskajām vielām precēs. Salīdzinoši biežāk tie ir bijuši iedzīvotāji, kuri regulāri interesējas par bīstamo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un veselību.
- Aptuveni trešā daļa (36%) nav pieprasījuši informāciju tirgotājiem vai ražotājiem par bīstamajām ķīmiskajām vielām precēs, jo viņiem nav skaidrs, kā šādu informāciju iegūt. Salīdzinoši biežāk tie ir bijuši 55-64 g.v. Latvijas iedzīvotāji.
- 37% nav zinājuši, ka viņiem ir šādas tiesības pieprasīt informāciju. Salīdzinoši biežāk – sievietes, kā arī 25-34 g.v. Latvijas iedzīvotāji.
- Nē, jo tas man nav svarīgi un neinteresē, atzīst piektā daļa Latvijas iedzīvotāju (21%). Salīdzinoši biežāk – vīrieši, kā arī gados jauni cilvēki (18-24 g.v.) un iedzīvotāji, kuri neinteresējas par bīstamo ķīmisko vielu ietekmēm uz vidi un veselību.

Q6. Vai Jūs esat izmantojis/-usi savas tiesības pieprasīt informāciju tirgotājiem (piemēram, jautāt pārdevējam, sūtīt pieprasījumu) vai ražotājiem par bīstamajām ķīmiskajām vielām precēs (piemēram, tādās ikdienas lietošanas precēs kā apģērbs, rotaļlietas, elektronika, virtuves piederumi, mēbeles)?

%

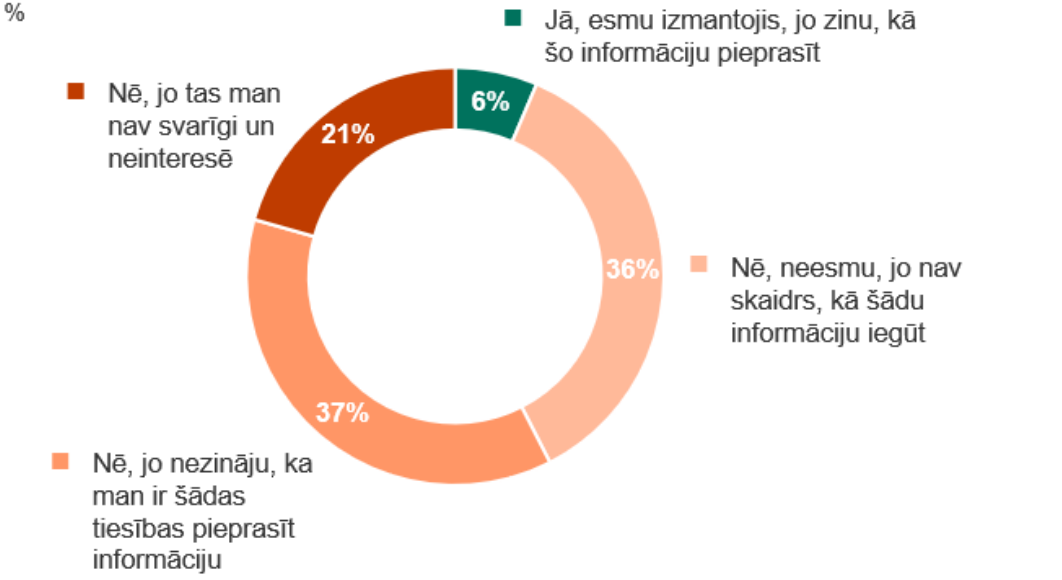

Bāze: Visi respondenti, n=1000

3. 1/3 iedzīvotāju, kas ir pieprasījuši informāciju tirgotājiem vai ražotājiem par bīstamajām ķīmiskajām vielām precēs, nav saņēmuši atbildi

Q6.1. Jūs esat izmantojis/-usi savas tiesības pieprasīt informāciju no tirgotājiem/ ražotājiem par bīstamajām vielām precēs. Vai Jūs…?
%

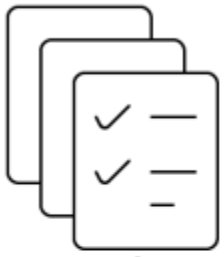

66%
Ir saņēmuši atbildi

34%
Nav saņēmuši atbildi

Bāze: Respondenti, kuri izmantoja savas tiesības pieprasīt informāciju tirgotājiem vai ražotājiem par bīstamajām ķīmiskajām vielām precēs, n=64

3. Gatavība iesaistīties – 2/5 meklētu alternatīvu, ja uzzinātu, ka plānotais pirkums satur bīstamās ķīmiskās vielas

www.bef.lv

- Aptuveni 2/5 jeb **43% Latvijas iedzīvotāju meklētu alternatīvu, ja uzzinātu, ka plānotais pirkums satur bīstamās ķīmiskās vielas. Piektā daļa (19%) apgalvo, ka nekad nepirktu preci**, kas satur šādas vielas, savukārt 11% atzīst, ka lēmums iegādāties preci, kas satur bīstamās ķīmiskās vielas, ir atkarīgs no preces veida.
- Salīdzinoši biežāk atteiktos no šādas preces iegādes – 55-75 g.v. Latvijas iedzīvotāji, ļaudis ar zemākiem ģimenes un personīgajiem ienākumiem (EUR 301 – 500), kā arī Latgalē dzīvojošie un iedzīvotāji, kuri regulāri interesējas par bīstamo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un veselību.
- Tie Latvijas iedzīvotāji, kuri saka, ka nekad nav saskārušies ar šādām precēm, salīdzinoši biežāk atzīst, ka neinteresējas par bīstamo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un veselību.

Q7. Ko Jūs darītu, ja uzzinātu, ka prece, ko plānojat iegādāties, satur bīstamās ķīmiskās vielas? Lūdzu, izvēlies vienu atbildes variantu!
%

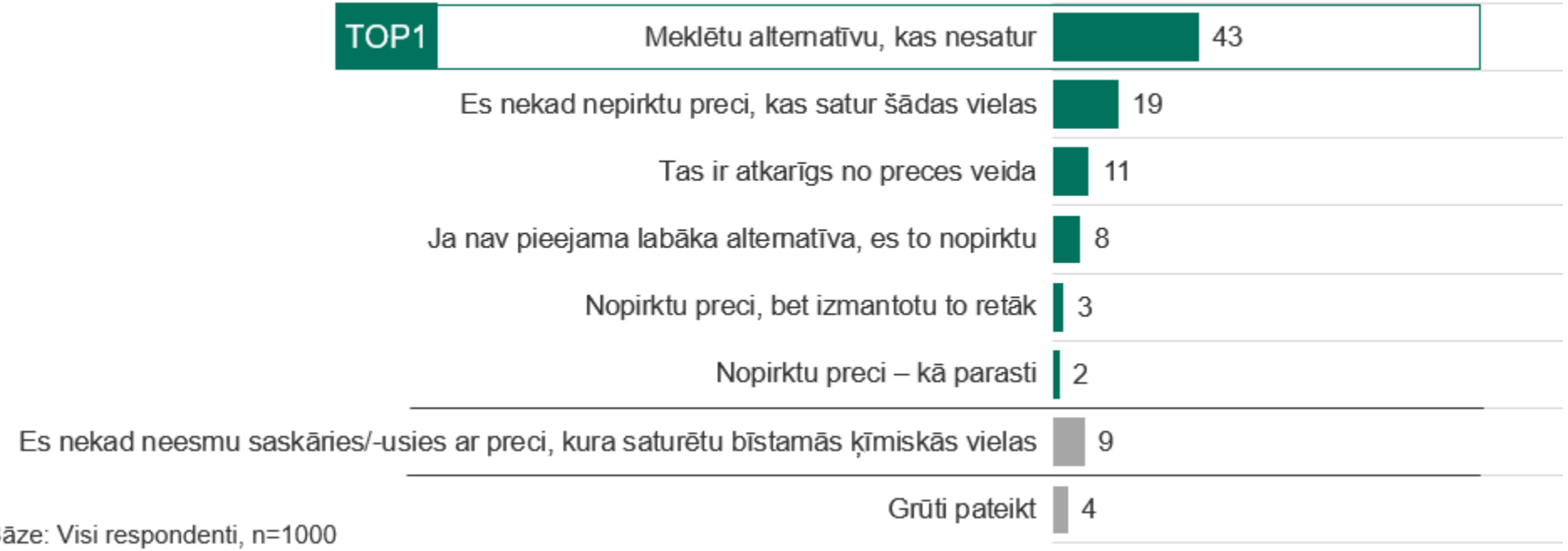

Bāze: Visi respondenti, n=1000

3. Interese par bīstamo ķīmisko vielu klātbūtni, pieprasot informāciju tirgotājam vai ražotājam, galvenokārt ir par precēm, kuras nonāk kontaktā ar pārtiku

www.bef.lv

- **Vairākums Latvijas iedzīvotāju (85%) noteikti vai drīzāk gribētu pārbaudīt bīstamo ķīmisko vielu klātbūtni, pieprasot informāciju tirgotājam vai ražotājam, par precēm, kuras nonāk kontaktā ar pārtiku** (piemēram, ūdens pudeles, virtuves piederumi, ēdiena uzglabāšanas kārbas utt.). Tāpat **augsta interese** par bīstamo ķīmisko vielu klātbūtni ir attiecībā uz šādiem produktiem: **gultasveļa, apģērbs, zīdaiņu preces, mājas tekstilizstrādājumi un rotaļlietas**.
- Varam novērot sakarību, ka interese par kādu noteiktu preču grupu ir iedzīvotājiem, kuriem ar šo preču grupu ir biežāks kontakts. Tā, piemēram, gados jaunāki iedzīvotāji atzīst, ka viņiem nav intereses par rotaļlietām, zīdaiņu precēm un apģērbu. Savukārt sievietes salīdzinoši biežāk izrāda interesi par bīstamo ķīmisko vielu klātbūtni rotaslietās un zīdaiņu pārtikā, bet vecuma grupa 55-64 g.v. salīdzinoši biežāk interesējas par bīstamo ķīmisko vielu klātbūtni apģērbā, mēbelēs un mājas tekstilizstrādājumos. Kopumā salīdzinoši biežāk interesi par bīstamu ķīmisku vielu klātbūtni pauž ļaudis, kuri regulāri vai nedaudz/ šad un tad interesējas par bīstamo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un veselību.

Q8. Kurām preču grupām Jūs gribētu pārbaudīt bīstamo ķīmisko vielu klātbūtni, pieprasot informāciju tirgotājam vai ražotājam?
%

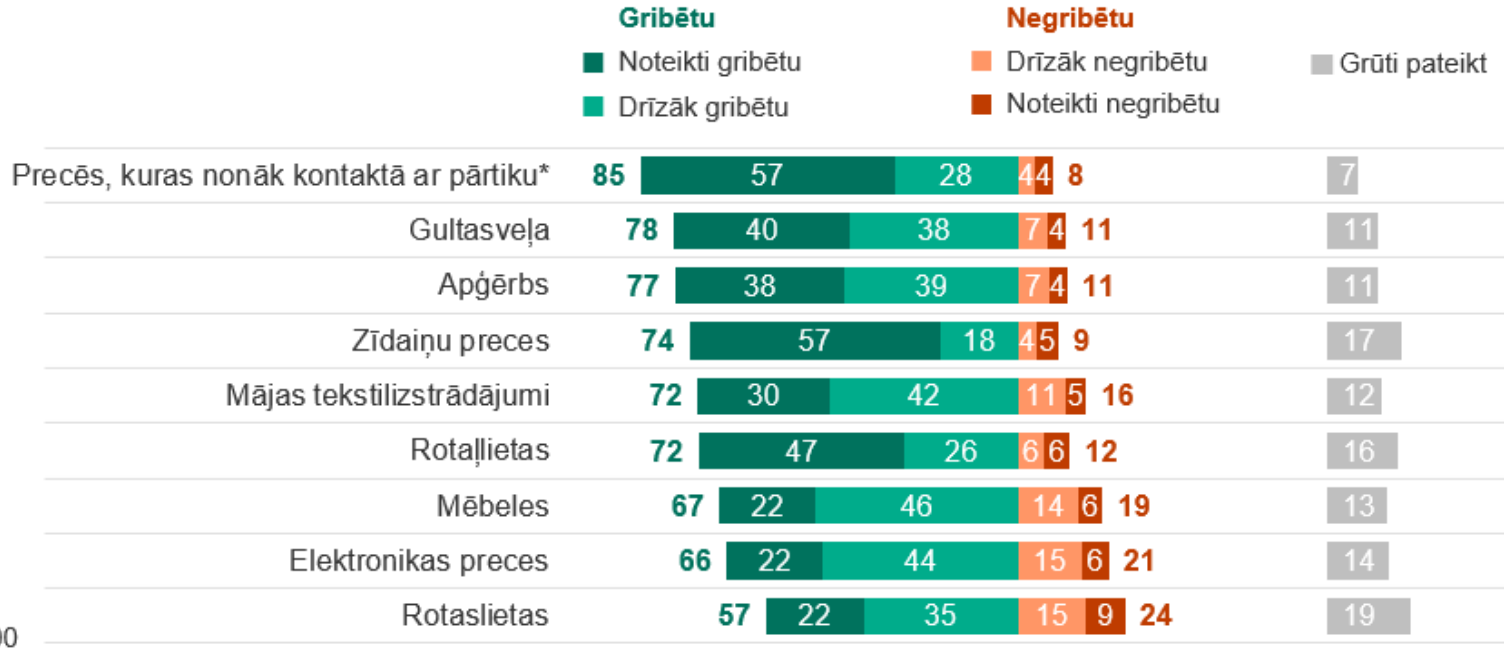

Bāze: Visi respondenti, n=1000
*Precēs, kuras nonāk kontaktā ar pārtiku (piemēram, ūdens pudeles, virtuves piederumi, ēdiena uzglabāšanas kārbas utt.)

3. Pieejama informācija par to, ka precēs var atrasties bīstamas ķīmiskās vielas, galvenokārt būtu jānodrošina preces ražotājam, nevis pircējam jāmeklē pašam

- **Vairums Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka pieejama informācija par to, ka precēs (piemēram, gultasveļa, virtuves piederumi, apģērbs u.c.) var atrasties bīstamas ķīmiskās vielas, galvenokārt būtu jānodrošina preces ražotājam**. Savukārt **aptuveni piektā daļa pauž viedokli, ka šīs funkcijas būtu jāuzņemas preces tirgotājam**. Salīdzinoši pavisam neliela daļa Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka šāda informācija pircējam būtu jāmeklē pašam.
- Sievietes salīdzinoši biežāk uzskata, ka galvenokārt patērētājiem šāda informācija (precēs var atrasties bīstamas ķīmiskās vielas) ir jāsaņem no preces ražotāja, savukārt vīrieši uzskata, ka atbildīgajam par patērētāju informēšanu šajā gadījumā galvenokārt ir jābūt preces tirgotājam.

Q9. Kam, Jūsuprāt, galvenokārt būtu jānodrošina pieejama informācija par to, ka tādās precēs kā apģērbs, rotaļlietas, elektronika, virtuves piederumi, mēbeles, rotaslietas, mājas tekstilizstrādājumi (piemēram, paklāji, spilveni, aizkari, dvieļi), gultasveļa var atrasties bīstamas ķīmiskās vielas?
%

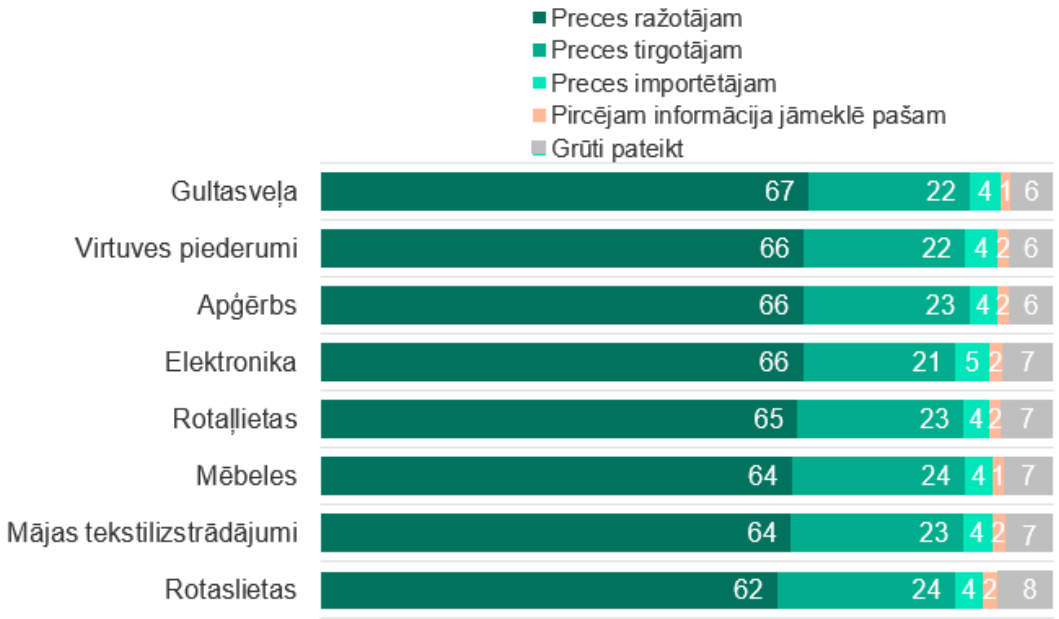

Bāze: Visi respondenti, n=1000

3. Aizdomu gadījumā, ka prece varētu saturēt bīstamas ķīmiskās vielas – informācijas meklēšana par līdzīgām precēm, kā arī konsultācijas ar pārdevēju vai ražotāju

www.bef.lv

- Situācijā, kad rodas aizdomas, ka prece varētu saturēt bīstamas ķīmiskās vielas, Latvijas iedzīvotāji **meklētu informāciju par līdzīgām precēm (44%)**, kā arī **konsultētos ar pārdevēju vai ražotāju (41%)**.

Q10. Ja Jūs domājat, ka prece satur bīstamas ķīmiskās vielas, kāda būtu Jūsu turpmākā rīcība?
%

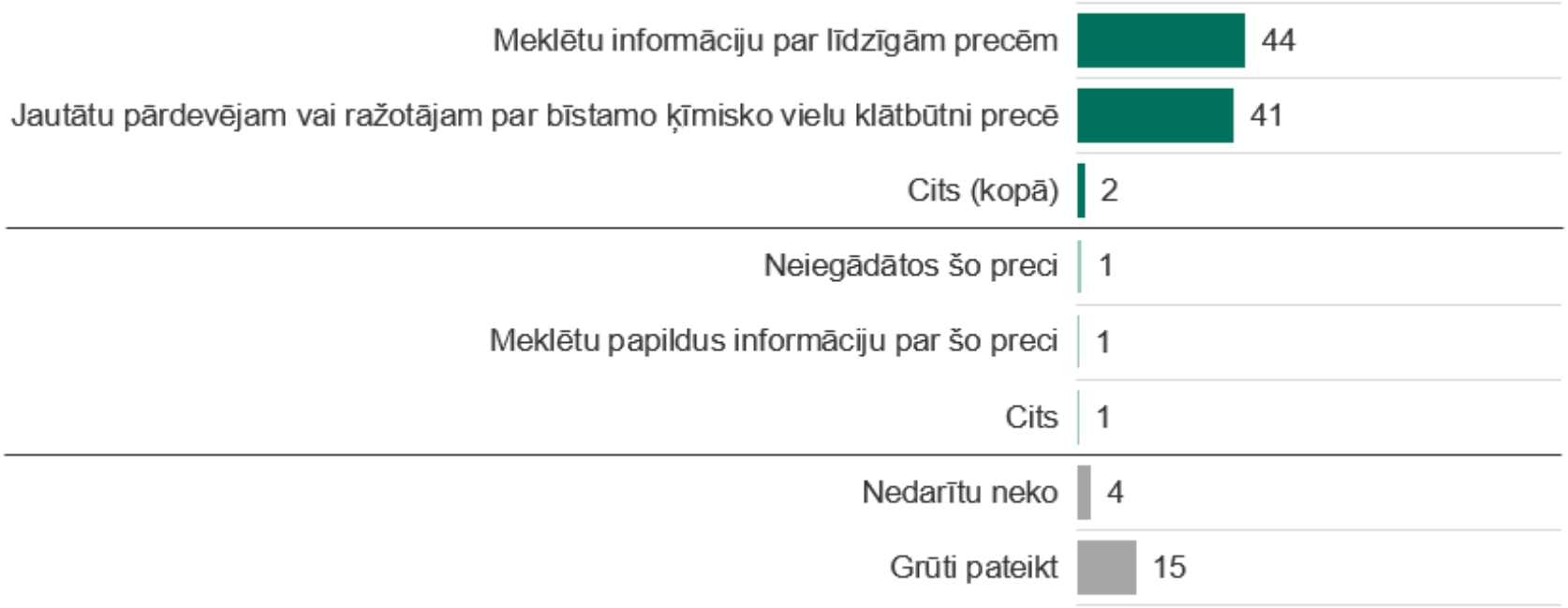

Bāze: Visi respondenti, n=1000

3. Ja tirdzniecības vietā būtu nodrošināta informācija, ka prece nesatur bīstamas ķīmiskas vielas, bet tas sadārdzinātu produktu – iedzīvotāju attieksme ir neviennozīmīga

- 37% Latvijas iedzīvotāju noteikti vai drīzāk ir gatavi maksāt vairāk par preci, ja tirdzniecības vietā būtu nodrošināta informācija, ka tā nesatur bīstamas ķīmiskās vielas. Savukārt 35% ir pretējās domās, un drīzāk vai noteikti nav gatavi maksāt vairāk par preci šādas informācijas dēļ.
- Salīdzinoši biežāk ir gatavi maksāt vairāk iedzīvotāji, kuri regulāri interesējas par bīstamo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi un veselību, savukārt nav gatavi maksāt vairāk tie, kuri par šo tematu neinteresējas.

Q11. Vai Jūs būtu gatavs/-a maksāt vairāk par preci, ja tirdzniecības vietā būtu nodrošināta informācija, ka tā nesatur bīstamas ķīmiskās vielas?
%

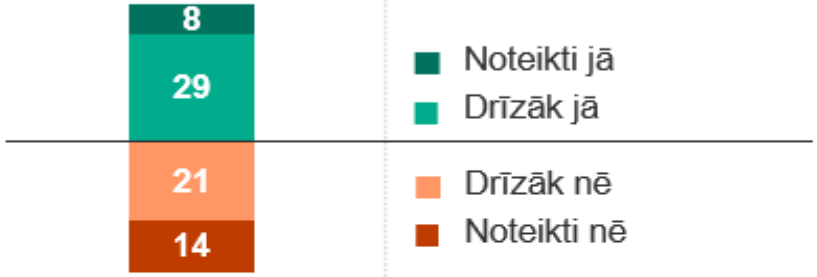

37% Jā (kopā)

35% Nē (kopā)

20% Tas atkarīgs no preces

5% Grūti pateikt

Bāze: Visi respondenti, n=1000

4. Sabiedriskā doma Eiropas Savienībā (Eirobarometrs 96 rezultāti, f-2-f)

- Standarta Eirobarometrs 96 Ziema 2021 -2022 (norises laiks no 18. janvāra līdz 14. februārim
- Nav specifiski izdalīti jautājumi par bīstamajām ķīmiskajām vielām, dažos jautājumos minēta vide un klimata pārmaiņas (pie atbilžu variantiem)

Vissvarīgākās problēmas, ar kurām šobrīd saskaras ES, pēc Latvijas pilsoņu domām, ir cenu pieaugums/ inflācija / dzīves dārdzība (LV – 32%, ES27 – 24%), energoapgāde (LV – 30%, ES27 – 16%) un imigrācija (LV – 28%, ES27 – 22%)

Šīm problēmām, pēc Latvijas pilsoņu domām, seko ekonomiskā situācija (LV – 24%). Salīdzinoši retāk, kā problēmas ar kurām šobrīd saskaras ES tiek norādītas vide un klimata pārmaiņas (LV – 12%) un veselības aprūpe (LV – 12%

Lūgti izteikt savu viedokli par to, kuri no mērķiem būtu jāuzskata par prioritāriem Eiropas zaļajā kursā (vides aizsardzībai un cīņai pret klimata pārmaiņām veltītajā pasākumu kopumā), Latvijas pilsoņi visizteiktāk atbalsta cīņu pret plastmasas atkritumiem un vadošas lomas uzņemšanos jautājumā par vienreizlietojamiem plastmasas izstrādājumiem.

Savukārt ES dalībvalstu pilsoņi kā vissvarīgākās problēmas, ar kurām šobrīd saskaras ES, ir norādījuši vidi un klimata pārmaiņas (LV – 12%, ES27 – 26%) un cenu pieaugumu/ inflāciju/ dzīves dārdzību.

Avots: Standard Eurobarometer 96 - Winter 2021-2022, https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2553

4. Sabiedriskā doma Eiropas Savienībā (*Special Eurobarometer 96.1* rezultāti)

www.bef.lv

- Klātienes intervijas 2021. gada septembrī – oktobrī, 1002 respondenti.

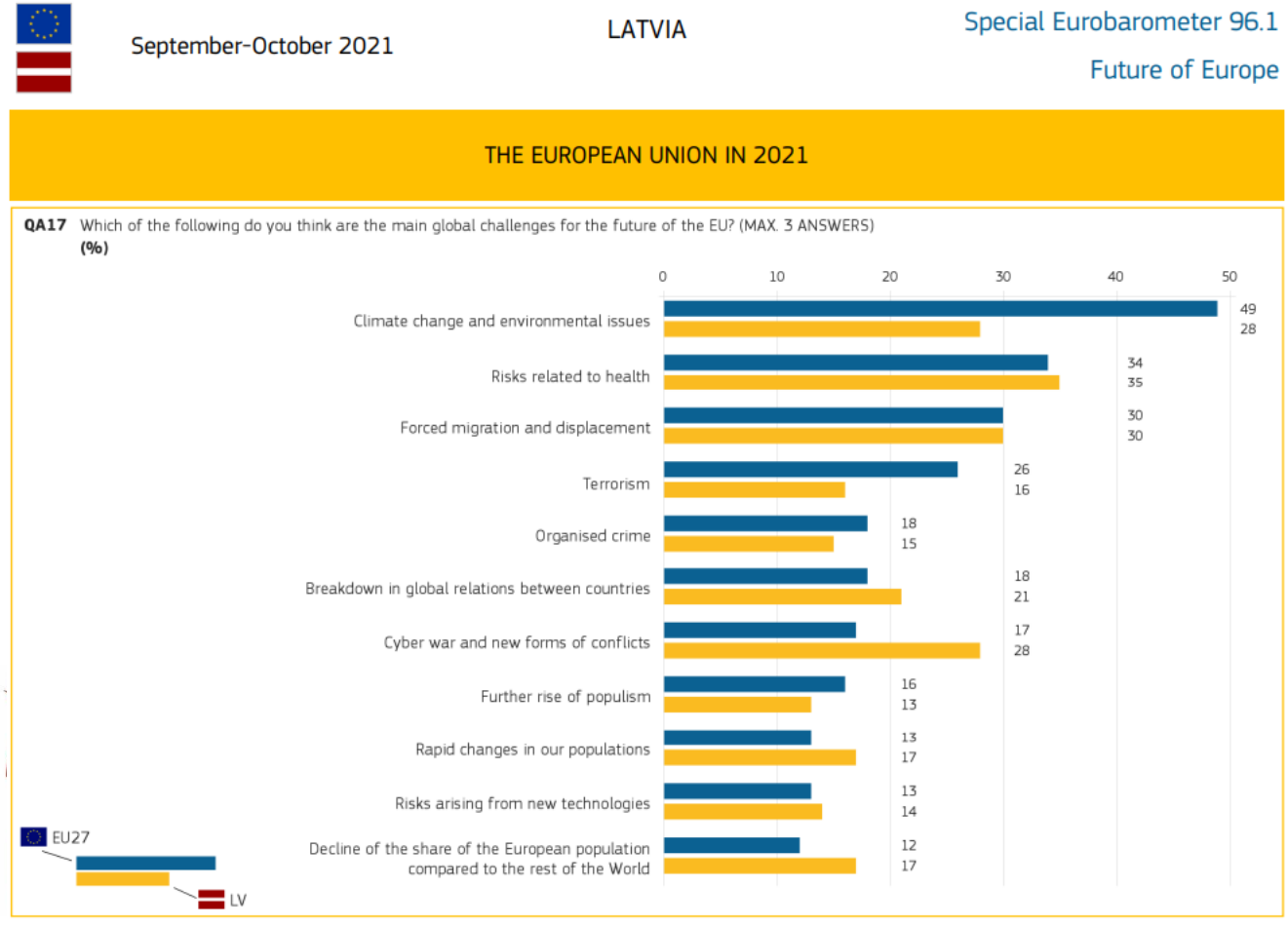

Avots: Eurobarometer, Future of Europe 2021, https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2554

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Baltic Environmental Forum
BEF
LATVIA